

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ,
perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa**

Et In octo Partes ... distincta ...

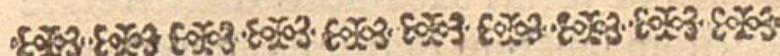
De Poenitentia Et Reliqvis Sacramentis

Vindalium, 1646

Sect. I. De ijs qua in ministro requiruntur ordine, iurisdictione, appropione,
& scientia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38867

DE POENITENTIA. CAP. VI. 83
rum illud satisfaciendi, quod alias diximus pertinere ad essentiam huius sacramenti, non dubito quia illud, ut sic ad dictos effectus suo modo concurrat.

CAPUT VI.

De Ministro Sacramenti Poenitentiae.

SECTIO I.

De ijs qua in Ministero requiruntur ordine, iurisdictione approbatione, scientia.

CONCLUSIO I.

NVllus potest validè conferre hoc sacramentum, nisi sit Sacerdos, habeatque iurisdictionem in foro interno.) Prior pars est de fide definita in variis Conciliis, ac speciatim in Trident. sess. 14. can 10. Potestque sufficienter probari ex verbis illis Ioan. 20. Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, &c. ea enim intelliguntur de potestate remittendi peccata in Sacramento Poenitentiae, idque non tantum quoad

D 6

poenam , sed etiam quoad culpam; fue-
runtque dicta Apostolis , solisque eorum
in Sacerdotio successoribus, ut constat ex
communi sensu Ecclesiæ, quæ ideo in or-
dinatione solius Sacerdotis dicit, **Accipe**
Spiritum sanctum, quorum remiseris pec-
cata , remittuntur eis , &c. Congruum
etiam fuit , ut ille solus qui habet pote-
statem in corpus Christi verum, haberet
potestatem quoad forum internum , in
corpus Chrysti mysticum.

Hinc autem sequitur , hominem in
mortis periculo constitutum , deficiente
Sacerdote, non teneri inferioribus cleri-
cis, aut laicis confiteri : nam cum talis
confessio non possit esse sacramentalis,
neque ullum effectum habeat ex opere
operato , nemo tenetur eo modo confi-
teri: quia confessio sola quæ ordinatur ad
absolutionem sacramentalem est præ-
cepta.

Contra hanc partem obiici solet cap.
Fures , de furtis , vbi præcipitur , ut fur
communione non priuetur, si presbytero,
vel diacono fuerit confessus. Respondeo,
hunc locum non esse ita intelligendum,
ut fur possit sacramentaliter à diacono
absolui, sicut potest à presbytero, sed ita
ut diaconus teneatur furi Eucharistiam
administrate , si ille dederit signa poenit-

DE POENITENTIA. CAP. VI. 85
tentiae, quod est aliquo modo se pecca-
torem confiteri.

Posterior pars evidenter colligitur ex
Concilio Trident. sess. 14. cap. 7. ibi enim
docetur, nullam esse absolutionem, quæ
profertur à Sacerdote, qui nullam habet
iurisdictionem. Vnde necessariò sequitur,
ut quis validè absoluat, non sufficere
quod sit Sacerdos, sed præterea requiri,
ut iurisdictionem habeat in poeniten-
tiam: siue ea sit ordinaria, qualis est in
summo Pontifice, Episcopis, & Parochis,
siue ea sit delegata, qualis requiritur in
Religiosis.

Rationem etiam Concilium indicat
ibidem, cum ait, quia natura & ratio
iudicij exigit, ut sententia in subditos
tantum feratur, supposito quod in præce-
denti capite dixerit, absolutionem sa-
cramentalem esse adinstar actus iudicia-
lis, quo à Sacerdote velut à judice sen-
tentia pronunciatur; ex his enim mani-
festè sequitur, necessariam esse iurisdi-
ctionem ad hoc iudicium. Imò cùm ab-
solutio instituta sit à Christo per mo-
dum iudicij, consequens est ad valorem
huius sacramenti, iurisdictionem ex iure
divino necessariam esse.

Ista autem intelliguntur cum duplice
exceptione, quarum prima est de articu-

lo seu periculo mortis: in eo enim quilibet Sacerdos, etiam iurisdictionem aliunde non habens, validè absoluere potest à quibuslibet peccatis & censuris; imò hoc verum esse de Sacerdote excommunicato, suspenso, & non tolerato ab Ecclesia, dictum est ubi de sacramentis in genere.

Secunda exceptio est de peccatis venialibus, item de mortalibus aliàs ritè confessis, & directè remissis; ab iis enim simplex Sacerdos, id est qui non habet iurisdictionem ordinariam, aut aliàs delegatam, absoluere potest; ut patet ex praxi Ecclesiae, & communī Theologorum sensu.

Ex dictis collige, ut quis remittat aliui peccatum, in sacramento Poenitentiae, duplē potestatem requiri; unam ordinis, quæ nihil aliud est quam character Sacerdotalis, quo quis à Deo deputatur, ut possit hominem iudicare in foro conscientiae; aliam iurisdictionis, quæ confertur, vel per collationem alicuius beneficij Ecclesiastici, quo quis aliorum superior fit; vel per concessionem Ecclesiae, qua scilicet potestatem habens ordinariam, dat alicui facultatem suos subditos absoluendi.

CONCLUSIO II. Iurisdictione

DE POENITENTIA. CAP. VI. 87

ordinaria in hoc foro, competit summo Pontifici, Episcopo & Parocho.) Hoc paucis declarandum, In primis summus Pontifex esto ab hominibus eligatur, iurisdictionem ordinariam immediate accepit à Christo, iuxta illud Matth. 16. Tibi dabo claves regni cælorum, &c, id enim non tantum pro Petro, sed etiam pro reliquis summis Pontificibus dictum est, ut docent Theologi.

Ea autem iurisdictione, sicut non datur ab hominibus, ita non dependet ab alia alia hominum iurisdictione, sed potius omnes ab ea pendent, estque vniuersalis, extendens se ad omnes fideles, quos Pontifex siue per se, siue per alios, tanquam oves Christi pascere debet, ut intelligitur ex verbis illis Christi Ioan 11. Pasce oves meas ; quæ et si dicta fuerint Petro, ad ipsius successores extenduntur: cum Ecclesia non minus egeat pastore post mortem Petri, quam eo viuente.

Secundò Episcopus habet iurisdictionem ordinariam in foro conscientiæ : ea enim annexa est eius officio ; siquidem eò ipso quod quis alicuius loci Episcopus efficitur, accipit iurisdictionem in omnes fideles suæ dioecesis. Est autem obseruandum, institutionem Episcoporum esse de iure diuino, quatenus Christus ordi-

nauit vt in Ecclesia essent Episcopis tum ad conferenda sacramenta, quæ solum ab ipsis administrari voluit; tum ad regendas particulares Ecclesias, quas Romana vocaret in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. Cæterum an eorum etiam iurisdictio oriatur immedia-
tè à Christo, an verò à summo pontifice aliis expendendum relinquo.

Tertio iurisdictio ordinaria in foro conscientiæ, competit Parochio, vt omnes communiter sentiunt: sicut enim eò ipsò quod aliquis creatur Episcopus alii-
cuius dioecesis, accipit potestatem in omnes qui in ea habitant; ita eò ipsò quod aliquis constituitur Parochus, ha-
bet iurisdictionem in eos omnes, qui in tali Parochia commorantur. Quod in-
tellige, nisi quis ab illius iurisdictione legitime exemptus sit.

Vbi notandum est Parochum posse absoluere à peccatis suum subditum, in aliena Parochia: quia cum persona iudi-
canda sit, datur iurisdictio in illam, ubi-
cumque sit, dummodo habeat domici-
lium firmum in Parochia absoluenter: hoc enim suppono. Similiter etiam Epis-
copus absoluere potest suum subditum,
in aliena dioecesi. Eò vel maximè, quia cum iudicium istud sit voluntarium, si-

DE POENITENTIA. CAP. VI. 89

sine strepitu, atque adeò extra proprij loci terminos legitimè exerceri potest.

Cæterum ad tres illos iurisdictionis ordines iurisdictiones omnes ordinariæ reduci possunt. Iurisdictio quidem summi Poenitentiarij Papæ, & Legati à latere ad primum: ad secundum verò reducuntur Vicarij Generales Episcoporum, Abbates, qui à iurisdictione Episcoporum sunt liberi; Generales, & Prouinciales inter Religiosos: ad tertium verò Vicarius perpetuus Parochi, Archipresbyter, Priors religiosorū, & Guardiani, aliquæ immediate habentes curam animarum.

C O N C L V S I O III. Ut valida sit confessio, sufficit licentia Parochi, sine licentia Episcopi aut summi Pontificis; & econtrà sufficit licentia summi Pontificis, sine licentia Episcopi, aut Parochi.) Prior pars probatur: nam fideles tenentur tantum confiteri proprio Sacerdoti, aut de licentia illius. Ergo sicut quis satisfacit præcepto Ecclesiæ, dum confitetur proprio Parocco, sine licentia alterius, quia ille censetur proprius Sacerdos: ita dum ex licentia Parochi, alteri confitetur; dummodo tamen ille sit approbatus ab Episcopo: hoc enim ita intelligendum esse, iuxta decretum Conc. Trident. sess. 23. cap. 15. de reformat. iam suprà cap. 21. monuimus.

90 TRACTATVS

Posterior pars probatur ex dictis:nam si sola Parochi licentia sufficit ad valorem confessionis , sine licentia Pontificis Maximi, aut Episcopi; cur non sufficiet licentia summi Pontificis , sine licentia Episcopi, vel Parochi? Nonne Pontifex potest audire per seipsum; confessione cuiuslibet fidelis, sine licentia ullius Episcopi, aut Parochi? Quæ igitur ratio est, cur potestate illam non possit alteri delegare; ita ut confessio valeat, sine licentia Episcopi, aut Parochi ? Quod autem dicimus de summo Pontifice respectu omnium fidelium, proportione seruata sentiendum est de Episcopo, respectu eorum qui in ipsius dioecesi habitant: ita ut ad confessio- nis valorem sufficiat illius licentia , sine licentia Parochi.

Notandum autem, eum qui in Paschare confessus est Religioso, habenti priuilegium à summo Pontifice, audiendi fidelium confessiones, non teneri iterum proprio Parocco, ut præcepto Ecclesiæ satisfaciat , sed per confessionem factam, tali præcepto satisfecisse. Ita tradunt communiter Theologi , probantque ex variis Bullis Romanorum pontificum, quæ in gratiam Regularium latæ sunt. patet etiam ex vsu inter Catholicos ubique locorum, recepto, qui sine temeritate damnari non potest.

DE POENITENTIA. CAP. VI. 91

Dices primò, priuilegium non dari ali-
cui in præiudicium alterius; daretur au-
tem, si fideles confessi Religiosis, non te-
nerentur confiteri proprio Parocho; tum
propter alias rationes, tum quia Parochus
non posset agnoscere vultum pecoris sui,
& iudicare, an fideles digni essent, qui-
bus Eucharistia administraretur. Respondeo
nullam fieri iniuriam Parocho, quod
Papa, vel Episcopus quibus ipsius iuris-
dictio aliquo modo est subordinata, per
se fideliū sibi subditorum confessiones
audiant: Ergo neque quod id praestent,
per alios ab ipsis deputatos, cum non mi-
nus hoc, quam illud agere possint. Et sa-
tis est quod ipsi hanc, aut illum iudica-
uerint idonum ad Eucharistiam recipē-
dam: eorum enim sententia Parochus
stare debet, & tutus est in conscientia.

Dices secundò, in cap. Omnis utrius-
que sexus, præcipi, ut quilibet semel in
anno, confiteatur proprio Sacerdoti, aut
alicui de illius licentia. Respondeo, per
proprium Sacerdotem ibi non ita intel-
ligi Parochum, ut superiores excludan-
tur: si enim hoc ita esset, sequeretur nul-
lum posse in Paschate confiteri Episcopo,
aut etiam summo Pontifici, sine Parochi
licentia, quod absurdissimum est. Per pro-
prium ergo Sacerdotem intelligendus est

omnis ille qui non est alienus. id est, omnis, ille qui haber iurisdictionem ordinariam in hoc foro, cuiusmodi sunt summus Pontifex, & Episcopus. Quare satis est confiteri illis, aut de eorum licentia, quæ penitentibus concessa censetur, eò ipsò quo aliquos, ad cōfessiones eorū audiendas, deputauerint. Porro quamuis hæc ita se habeant, debent aliquādo Regulares, ob bonum pacis, iuri suo sponte cedere; præsertim in iis locis vbi inter ipsos, & Parochos, occasione confessionis Paschalis, graues turbæ excitari solent. Imò libenter ipsis author essein, vt à confessionibus sæcularium audiendis omnino abstinerent, solum quando suppetit copia aliorum Sacerdotum; qui eo officio ritè, & cum animarum fructu defungi possant. Verūm vnausque in suo sensu abundat.

CONCLVSI O IV. Iurisdictione non confertur per ratihabitionem de futuro, neque per consuetudinem propriè loquendo.) Prior pars probatur, quia ad valorem absolutionis requiritur, vt Sacerdos dum absoluit, habeat iurisdictionem: arqui dum Pastor ratificat absolutionem anteà prolatam, non efficit ut absoluens haberet iurisdictionem, quando de facto absoluit. Ergo non efficit ut ab-

DE POENITENTIA. CAP. VI. 93
solutio præterita sit valida.

Confirmatur: nam qui absoluit sub spe ratihabitionis futuræ, absoluit conditionatè, si nimirum talis confenserit; absolutio autem prolata sub conditione de futuro contingentì, est inualida, ut diximus ubi de sacramenis in genere: quia dum profertur absolutio, conditio non adest; quando autem postea conditio existit, non iteratur absolutio. Ergo talis absolutio confertur omnino inualide.

Dices, in iure ratihabitionem retrotrahi, & mandato de præsenti cōparari. Vnde sequitur perinde esse, si absolutio præterita rata habearur ab ordinario Pastore, ac si daretur ex illius mandato. Respondeo regulam illam habere locum in iis, quæ posunt pendere à conditione aliqua de futuro; quales sunt contractus humani: at verò absolutio non pendet ab aliqua eiusmodi conditione, ut dictum est.

Secunda pars declaratur, & probatur: nam duobus modis introduci potest consuetudo audiendi confessores, primò scientibus, & repugnantibus superioribus; secundò iis scientibus, & non contradicentibus, cùm facile possint. Priori modo claruin est iurisdictionem non da-

ri, quia superior non consentit, ad quem solum spectat eam conferre; & idem dici consuetudo usurpetur, superiore prorsus inscio. Posteriori autem modo iurisdictio confertur, non quidem ab ipsa consuetudine; siquidem consuetudo est inferiorum, qui iurisdictionem dare non possunt. Datur ergo iurisdictio ab ipsis superioribus per consensum tacitum, & consuetudo est indicium sufficiens talis consensus; quia eò ipso quod iis videntibus, nec reclamantibus iurisdictio usurpatur, prudenter existimari potest, eos consentire, ut ita fiat.

CONCLVSION. Ad valorem absolutionis requiritur, ut iurisdictio Sacerdotis non sit impedita, per censuras Ecclesiasticas.) De hoc non est difficultas, quia non posse uti iurisdictione, perinde est moraliter loquendo, ac ea carere: sicut idem est non posse è vagina ensem educere, & eo carere. Ut autem hæc resolutio clarior euadat.

Notandum est iurisdictionis usum impediri per censuras Ecclesiasticas, nimirum per excommunicationem, suspensionem, & interdictum; non quidem in omnibus casibus, sed tantum in duobus, qui à Concilio Constantiensi designati fuerunt. Quando scilicet quis nominatim, &

DE POENITENTIA. CAP. VI. 95

publicè est excommunicatus, aut alia censura ligatus, & quando censura incurritur ob percussonem clerici, adeò notoriam, ut nulla tergiversatione celari possit, aut iuris suffragio excusari.

Porrò ut quis dicatur talem incurrit censuram, ob quam in participatione sacramentorum vitari debet, requiritur primò ut nominatim, id est, expresso ipsius nomine, aut certè appositis variis signis, illum certò demonstrantibus, declaretur excommunicatus, aut suspensus ab omni usu Ecclesiastici officij, vel speciatim administrationis sacramentorum. Vnde si Iudex excommunicet Sempronium, & fautores suos; Sempronius vitandus erit, non illius fautores; donec nominatum publicè declarerentur excommunicati.

Secundò requiritur, ut eiusmodi denunciatio fiat publicè: Concilium enim exigit, ut sententia à Iudice publicetur: quod non habet locum, quando aliquis priuatim declaratur excommunicatus, aliae censura ligatus: talis enim declaratio rationem publicationis habere non potest. Publica autem illa denunciatio fieri potest, vel in Ecclesia tempore sacrificij, vel litteris loco publico affixis, iuxta consuetudinem loci.

. Tertiò, ut talis vitari debeat, necesse

est ut probabilit̄ constet cum fuisse denunciatum, siue per famam publicam, siue per vitum aliquem probum, & fide dignum id sciatur. Quod si verisimiliter constet, famam esse falsam, aut tibi renunciantem fuisse deceptum, aut certe eū qui excommunicatus fuerat, iam esse absolutum, tunc non teneris illum vitare.

Quarto, ut quis ob percussioneim clericī vitari debeat, duo requiruntur: primō, ut ea percussio adeò sit notoria maiori parti vicinorum, ut nulla tergiuersatione celari possit. Secundō ut percussor clericī nullo iuris suffragio se excusare valeat. Quæ duæ conditiones non semper concurrunt: nam plerumque aut factum pluribus non innotescit, aut percūtienti ius vel verè, vel apparenter suffragari potest.

Itaque, si Sacerdos habens iurisdictionem, siue ordinariam, siue delegatam, sit modo prædicto excommunicatus, aut percussor clericī, absolutio ab illo data, extra periculum mortis, nullius est valoris. Secùs verò, si non sit nominatim, aut publicè denunciatus, aut percussio clericī non sit notoria, vel aliqua ratione excusari possit: talis enim est toleratus ab Ecclesia, quæ iurisdictionis illi concessæ usum non impedit.

DE POENITENTIA. CAP. VI. 97

CONCLVSIO VI. Requiritur etiam ad valorem absolutionis, vt iurisdictio non sit impedita, vel limitata per casuum reservationem.) Ut hoc intelligas, Nota 1. eos qui iurisdictionem habent ordinariam, posse sibi peccata reseruare. Quod non tantum verum est de summo Pontifice, & Episcopo, sed etiam de Parocho: cum enim ipse possit suam iurisdictionem alicui delegare, potest id facere vel sine limitatione, vel cum limitatione aliqua, certos videlicet casus sibi reseruando.

Nota 2. pastores ordinarios posse sibi reseruare peccata mortalia, etiamsi censuram adiunctam non habeant; quia cum necessaria sit iurisdictio, etiam ad absolvendum à culpa, quæ censuram adiunctam non habet, certè ea limitari, vel extendi potest, iuxta beneplacitum illius qui iurisdictionem confert.

Nota 3. reseruari posse peccata mortalia mercè interna, cum non minus ad eorum absolutionem, iurisdictio requiratur quam exterorum; ea tamen de facto reseruari non solent, eo quod eorum reseruatio ad regimen externum Ecclesiae, quod maximè spectari debet, parùm conducat. Quod spectat ad peccata venialia certum est ea non posse ita reser-
de pœnitentia. . . . E

98 TRACTATVS

uari, ut teneatur quis ea confiteri tali Sacerdoti, sicut mortalia reseruata; absolu-
tè enim nemo tenetur eiusmodi peccata
confiteri, cum aliis modis eorum absolu-
tionem obtainere queat.

Nota 4. peccata reseruata directè remitti posse; tum à reseruante, tum ab eo
qui est superior reseruantis, quoad iuris-
dictionem istius fori; tum denique ab eo
qui ab illis potestatem habet, quoad hoc
delegatam, siue talis facultas directè cō-
cessa fuerit ipsi confessario, siue tantum
indirectè, per facultatem alicui conces-
sam, eligendi confessorem à quo à reser-
uatis absoluatur.

Nota 5. Superiorē teneri inferiori
petenti facultatem, ut ab alio absolui
possit à casibus reseruatis, eam concede-
re; tum quando inferior iusta de causa
non vult confiteri suo superiori, tum
quando renuit ei confiteri ex graui vere-
cundia & periculum est ne peccatum ali-
quod scienter prætermittat; tum quando
verisimile est concessionem illius facul-
tatis magis profuturam inferiori, quam
negationem eiusdem, quia nimis ca-
sus reseruari debent in utilitatem sub-
ditorum, non autem in eorum detrimen-
tum. Imò superior grauter peccat, si à
confessario inquirat, quis sit ille qui pcc-

DE POENITENTIA. CAP. VI. 99
tatum perpetravit, aut aliiis indirectis interrogationibus detegere tentet aliquas circumstantias, per quas in notitiam illius veniat: hoc enim est procurare, ut sigillum sacramentale frangatur, quod sine graui peccato fieri nequit.

Nota 6. onus se praesentandi superiori, ab eo imponendum non esse, quando aliquis petit facultatem ab ipso, ut ab alio absolvi possit à casibus reseruatis anteà commissis. Nam vel ipse qui peccatum patravit petit facultatem per seipsum, vel per alium: si per se, satis se praesentat; si per alium, signum est eum nolle presentari suo superiori, atque adeò ad fugiendum tale onus velle alteri confiteri: frustrà igitur superior tale onus ei imponeret, quia mallet non confiteri, quam talem conditionem acceptare.

CONCLVSIONE VII. Ut quis validè absoluat à peccatis mortalibus nunquam confessis præteriur iurisdictionem, requiritur approbatio Episcopi.) Ita statuitur in Conc. Tridét. sess. 23. cap. 15. de Reformat. quod intelligendum est cum nonnullis limitationibus, quæ ibidem adducuntur. Primo, ut decretum non intelligatur de iis, qui audiunt confessiones Regularium: non enim necesse est, ut ales sint approbati ab Episcopo. Secun-

dò, nec de iis qui habent beneficium Parochiale: illi enim eo ipso censentur approbati.

Vbi nota r. approbationem ad confessiones audiendas necessariam, dandum esse ab Ordinario Confessarij. Ita bis declaratum fuit à Cardinalibus sacræ Congregationis, quorum responsiones referuntur, post caput citatum Concilij Trident. Cuius rei ea ratio afferri potest, quia approbatio est actus iurisdictionis; quare cum confessarius approbetur, approbatio dari debet ab habente iurisdictionem in eum; atque adeò ab Ordinario illius, cui tantum est subditus. Accedit quod approbatio est testimonium authenticum de sufficientia confessarij, quod proferri non debet, nisi à iudice ordinario illius.

Vnde cum Episcopus, in cuius diœcesi Regulares habitant, censeatur eorum Ordinarius, sicut ex antiquo iure ei tenebantur præsentari, ad audiendas confessiones sæcularium, ita ex novo, ab eo approbandi sunt. Nec sufficit approbatio petita, si obtenta non sit: nam Concilium absolute dicit, nullum etiā Regulari posse confessiones sæcularium audire, nisi approbatus sit ab Episcopo: quod autem petita sit approbatio, hoc non sa-

DE POENITENTIA. CAP. VI. 101
eis est, ut quis approbatus sit, sed tantum
ut approbari voluerit.

Nota 2. Episcopum non debere, sine
iusta causa, approbationem denegare, siue
Regulari, siue non Regulari eam peten-
ti; quia hoc non est opus gratiæ & fau-
oris, sed iustitiæ: est enim iustum iudi-
cium, quo aliquis declaratur idoneus ad
confessiones audiendas: in quo approba-
tio distinguitur à delegatione iurisdi-
ctionis, quæ est quædam gratia liberali-
ter facta à delegante. Quo fit ut possit
Episcopus non delegare suam iurisdi-
ctionem, ad confessiones audiendas, ei,
quem idoneum declarat ad hoc munus
obeundum. Sicut autem tenetur Ordin-
arius approbationem concedere subdi-
to petenti, si conditiones requiſitas ha-
beat; ita semel concessam non potest, sine
iusta causa, reuocare: & secus faciens,
peccat. Cœterum approbatio semel con-
cessa durat, quandiu non reuocatur: vnde
etsi moriatur Episcopus, qui confessarium
approbavit, non propterea cessat appro-
batio.

Nota 3. ex probabili sententia, abso-
lutè approbatum à suo Ordinario, cen-
seri approbatum pro omnibus Ecclesiis, ita
ut in aliena diocesi possit deputari ad
confessiones audiendas, sine noua appro-

batione. Ita tenent nonnulli recentiores
viri pij & docti, præter illos qui genera-
tim docent, approbatum ab uno Episco-
po, siue sit Ordinarius, siue non, censi-
approbatum, pro tota Ecclesia. Ratio est,
quia Concilium Trident in suo decre-
to exigit tantum approbationem Ordinarij ipsius confessarij, non autem pœni-
tentis. Quod verò ea sola sufficiat, colli-
gitur ex subiectis declarationibus Car-
dinalium. quia cum ibi dicatur, posse E-
piscopum eligere sibi non subditum, qui
à suo Ordinario approbatus sit: Itemque
Regularem tempore Iubilæi, posse eli-
gere Sacerdotem à suo Ordinario appro-
batum, & non aliás, aperte supponere
videtur, ut iurisdictio Sacerdoti extra-
neo delegetur, satis esse quod approba-
tus sit à suo Ordinario. Si tamen alia sit
mens sacræ Congregationis Cardinaliū,
ei accuratè standū est. Et interim prædi-
cta sententia ita limitanda est, ut non li-
ceat Sacerdotibus alicubi confessiones
audire, renuente illius loci Episcopo, et si
à suo Ordinario approbati sint. Imo Epis-
copo non prohibente, ut facultate illa
vantur cautè, & tantum occurrente ali-
qua necessitate, ut si verbi causa, aliquo
die festo multi accederent ad sacramen-
tum pœnitentiæ, neque esset opportuni-

DE POENITENTIA. CAP. VI. 103
tas petendi approbationem ab Ordina-
rio loci. Quanquam fateor tutius esse, ea
facultate omnino non vti.

CONCL VS IO VIII. In Con-
fessario requiritur bonitas, scientia &
prudentia.) Hæc ita explicò. In primis ut
sacramentum istud validè perficiatur, ne-
cessè est ut Minister illius ea prædictus
sit bonitate, quia necessaria est ut sine fi-
ctione, & cum intentione debita absolu-
tionem conferat. Ut autem absolutio non
modo validè, sed etiam sanctè, & apè
Ministri conferatur, necesse est ut ille
gratia habituali prædictus sit, ut patet ex
dictis, vbi de Sacramentis in genere.

Hinc colligo, ut quis dignè eligatur
ad hoc ministerium, necesse esse per se
loquendo, ut sit vir bonus, & bonæ famæ:
nisi enim talis sit, non potest sanctè, & sine
scandalo exercere tale ministerium:qua-
re nec ab alio eligi potest ut illud exer-
ceat. Si tamen eligatur, valebit sacra-
mentum ab eo collatum: quia eiusmodi
bonitas non requiritur ad valorem, &
substantiam sacramenti, sed tantum ad
rectum illius usum. Dixi per se loquen-
dam in graui necessitate, ille eligi po-
test, qui peccatis se contaminare so-
let.

Requiritur etiam scientia aliqua, ut

E 4

quis dignè hoc sacramētum administreret,
quia cum se habeat per modum iudicij,
ea scientia requiritur quæ necessaria est,
vt sententia iustè & debitè in hoc foro
fetur: quod valdè operosum est, cum
agatur de conscientia hominis, & de pec-
catis in ea latentibus, quæ diligenter ex-
minanda sunt, & ponderanda iuxta cuius-
que speciem, & circumstantias aggrauan-
tes, vt iusta pro iis satisfactio imponi
possit. Quare necesse est, vt confessarius
possit discernere, an peccatum aliquod
cuius sit confessio, sit mortale an tantum
veniale; quænam sint peccati species, &
circumstantiæ aggrauantes, vel minuentes;
quænam sint peccata reseruata, à quibus
absoluere nequit; quænam ex illis censu-
ram adiunctam habeant, & similia, quæ
sigillatim summistæ prosequuntur.

Ex quo collige, superiorem exponen-
tem subditum, qui caret scientia requisi-
ta ad confessiones audiendas, eique suam
jurisdictionem delegantem; itemque
confessarium qui sine eiusmodi scientia,
tale ministerium exequitur, peccare gra-
uiter; eo quod graue peccatum est, com-
mittere sacrum ministerium indigno, &
indignè illud exequi. Poterit tamen in-
terdum inferior ex obedientia, licet il-
lad munus suscipere, credens suo supe-

DE POENITENTIA. CAP. VI. 105
aiori iudicanti eum esse idoneum, ad
confessiones audiendas.

Notandum tamen est Sacerdotem
ignarum, confessiones audientes, à pecca-
to excusari in tribus casibus, primo quā-
do quis versatur in articulo, aut probabi-
li periculo mortis, neque alius adest, à
quo possit absolvi. Secundò quando no-
uit eum, cuius confessionem excipit, esse
virum doctum, qui probè scit species, nu-
merum, & circumstantias peccatorum ex-
plicare: quique illius ignorantiam sup-
plere potest. Tertiò quando audit per-
sonas spirituales, quæ non nisi venialiter,
ut plurimum, peccare solent.

Eget tandem confessarius magna pru-
dentia, quia cum Medici personam gerat,
diligenter curare debet, ut ea remedia
ægrotō adhibeantur, quæ ad illius ani-
mam sanandam, & in posterum contra
morbi vim muniendam, aptiora esse vi-
debuntur, ut monet Catechismus Ro-
manus, de confessione num. 57.

E 5